

UCHWAŁA nr 34/BS/2020

Zarządu Banku Spółdzielczego w Suchowoli z dnia 08.07.2020 r.

W sprawie: zatwierdzenia „Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Suchowoli według stanu na dzień 31.12.2019 r.”

Na podstawie §32 ust. 1 Statutu Banku Spółdzielczego uchwala się, co następuje:

§ 1

Zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Suchowoli” zatwierdza się „Informację z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Suchowoli według stanu na dzień 31.12.2019 r.” stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd BS:

**ZARZĄD
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO
w Suchowoli**

Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Suchowoli
według stanu na dzień 31.12.2019 roku

Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej Rozporządzeniem) w części ósmej dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Ujawnieniem” według stanu na 31 grudnia 2019 r.

I. Informacje ogólne:

Bank Spółdzielczy w Suchowoli powstał w 1929 r. Od 27.03.2002 r. zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie. Siedziba Banku mieści się w Suchowoli przy ul. Plac Kościuszki 1.

Bank Spółdzielczy w Suchowoli, zwany dalej Bankiem wpisany jest do rejestru przedsiębiorców w Sądzie Rejonowym w Białymstoku XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000169185, NIP 545-10-00-281.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON: 000493735.

Bank Spółdzielczy w Suchowoli jest samodzielną i samofinansującą się jednostką organizacyjną posiadającą osobowość prawną działającą na podstawie:

- Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku „Prawo bankowe” (Dz.U. 2019 poz. 2357 z późn. zmianami),
- Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 roku o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających Dz.U. 2018 poz. 613 z późn. zmianami),
- Ustawy z dnia 16 września 1982 roku Prawo Spółdzielcze (Dz.U. 2018 poz. 1285 z późn. zmianami),

- Statutu Banku Spółdzielczego, tekst jednolity uchwalony przez ZP w dniu 17.06.2019 r.

Bank stosuje „Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” przyjęte Uchwałą Zarządu nr 54/BS/2014 z dnia 19.12.2014 r. i zatwierdzone Uchwałą Rady Nadzorczej nr 05/2015 z dnia 20.02.2015 r., a także Uchwałą Nr 11/2015 Zebrania Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Suchowoli. Oświadczenie o stosowaniu przez Bank Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w siedzibie Banku i stanowi załącznik do niniejszej Informacji. Rada Nadzorcza Banku na posiedzeniu w dniu 29 maja 2020 roku pozytywnie oceniła stosowanie przez Bank Zasad Ładu Korporacyjnego w 2019 roku. Wyniki oceny stanowią załącznik do niniejszej Informacji.

W 2019 roku Bank nie posiadał oddziałów, punktów obsługi klienta, punktów kasowych.

Bank swoją działalnością obejmuje teren powiatu sokólskiego.

Oświadczenia woli w imieniu Banku składają dwaj członkowie Zarządu lub jeden członek Zarządu i pełnomocnik lub dwóch pełnomocników ustanowionych bezpośrednio przez Zarząd poprzez zamieszczenie swoich podpisów pod firmą Banku (Banku Spółdzielczego w Suchowoli).

Dane dotyczące Zarządu Banku:

– Turel Henryk	- Prezes Zarządu
– Żurkowska Bogusława	- Wiceprezes Zarządu
– Żadziłko Antoni Jan	- Członek Zarządu

Dnia 16.05.2019 r. na stanowisko Prezesa zarządu powołano Panią Bogusławę Żurkowską, a stanowisko Wiceprezesa objęła Pani Magdalena Kuczynko.

Dane dotyczące Zarządu Banku (od 16.05.2019 r.):

– Żurkowska Bogusława	- Prezes Zarządu
– Magdalena Kuczynko	- Wiceprezes Zarządu
– Żadziłko Antoni Jan	- Członek Zarządu

Dnia 31.08.2019 r. Członek Zarządu przeszedł na emeryturę, a na jego miejsce od dnia 01.09.2019 r. zatrudniono Pana Henryka Turel

Dane dotyczące Zarządu Banku (od 01.09.2019 r.):

– Żurkowska Bogusława	- Prezes Zarządu
– Kuczyńko Magdalena	- Wiceprezes Zarządu
– Turel Henryk	- Członek Zarządu

Dane dotyczące Rady Nadzorczej Banku:

– Puchlik Teresa	- Przewodniczący
– Kłoczko Arkadiusz	- Z-ca Przewodniczącego
– Oleński Antoni	- Sekretarz
– Kiszło Zenon	- Członek
– Lipski Stanisław	- Członek

Zakres konsolidacji ostrożnościowej (art. 436)

Według stanu na dzień 31.12.2019 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

II. Podstawa sporządzania Polityki informacyjnej

Niniejsza informacja, podlegająca ujawnieniu Banku Spółdzielczego w Suchowoli, zawiera informacje o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji według stanu na 31 grudnia 2019 r.

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień:

- 1) Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Suchowoli,
- 2) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (część ósma),
- 3) art. 111, art. 111a oraz art. 111b Ustawy Prawo bankowe,

- 4) § 31 Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych uchwałą nr 218/2014 KNF (Dz. Urz. KNF z 2014 roku poz. 17),
- 5) Statutu Banku Spółdzielczego w Suchowoli.

Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za:

- 1) **nieistotne** – informacje nieistotne, to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
- 2) **zastrzeżone lub poufne** – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeżeli zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

W przypadku pominięcia informacji, wiadomość o tym podawana jest w odpowiedniej części niniejszego dokumentu.

Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości.

III Cele i strategia w zakresie zarządzania ryzykiem – art. 435 Rozporządzenia

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą: Rada Nadzorcza, Zarząd Banku, Stanowisko ds. ryzyk i zgodności, a także poszczególni pracownicy Banku. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie z przyjętą Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk w Banku Spółdzielczym w Suchowoli. Jest ona zgodna z założeniami strategii działania Banku i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku występowania znaczących zmian wewnętrznych lub w otoczeniu Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk w Banku Spółdzielczym w Suchowoli jest powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, np. Planem ekonomiczno – finansowym, a także zasadami (instrukcjami) w zakresie zarządzania ryzykiem.

Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponosić.

Zatwierdzone przez Radę Nadzorczą i Zarząd oświadczenia (wymagane art. 435 ust. 1 lit. e) na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, stanowią załącznik do niniejszej informacji.

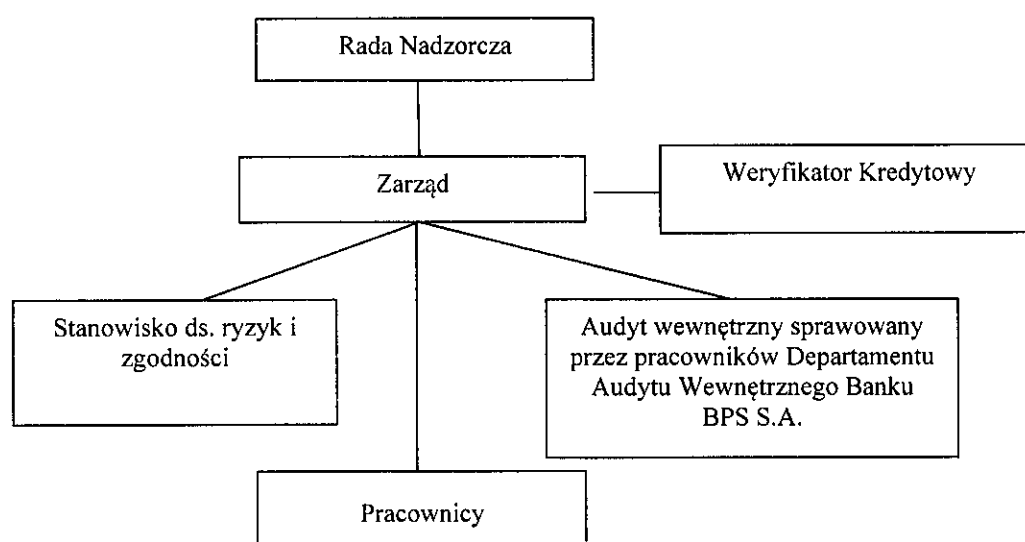
W zakresie art. 435 ust. 2 Bank informuje, że:

- 1) Członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku nie zajmują stanowisk dyrektorskich w organach innych podmiotów;
- 2) Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza. Członkowie Zarządu podlegają ocenie odpowiedniości, uwzględniającej ocenę kwalifikacji, doświadczenia i reputacji. Zasady wyboru i oceny Członków Zarządu zawierają następujące procedury wewnętrzne:
  - „Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Suchowoli”
  - „Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Suchowoli”
- 3) Członków Rady Nadzorczej powołuje zgodnie z przepisami prawa Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej podlegają ocenie odpowiedzialności, uwzględniającej ocenę kwalifikacji, doświadczenia i reputacji. Zasady wyboru i oceny Członków Rady Nadzorczej, zawierają następujące procedury wewnętrzne:
  - „Regulamin wyborów członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Suchowoli”
  - „Regulamin działania Rady Nadzorczej Spółdzielczego w Suchowoli”
  - „Polityka oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Suchowoli”
- 4) Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyborów członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej;

- 5) Bank z uwagi na skalę działalności nie tworzy w obrębie Rady nadzorczej komitetu ds. ryzyk lecz Rada Nadzorcza powołuje ze swojego grona Komitet Audytu.
- 6) Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty „Instrukcją Sporządzania Informacji Zarządczej w Banku Spółdzielczym w Suchowoli”. Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowany do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

Wszyscy członkowie zarządu za prawidłowość wykonywania obowiązków w 2019 r. otrzymali absolutorium.

Schemat organizacji zarządzania ryzykiem w Banku:

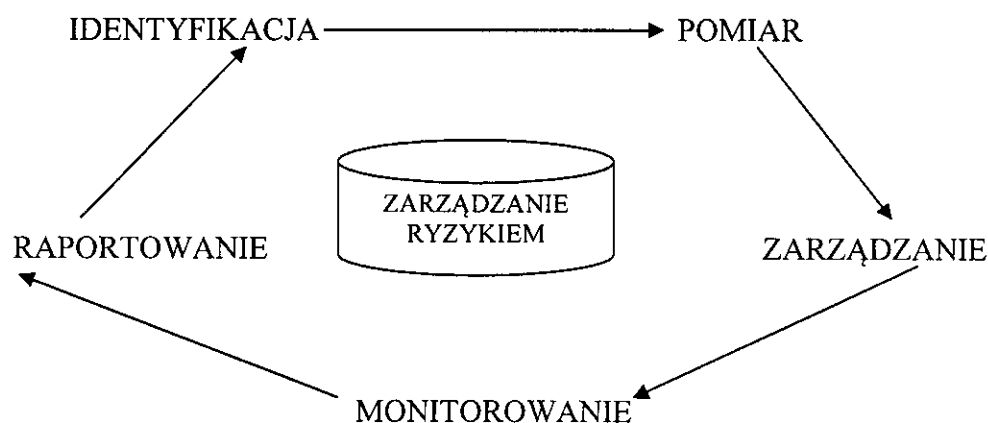

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- identyfikacja ryzyka polegająca na określeniu źródeł ryzyka, zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku,
- pomiar ryzyka,
- zarządzanie ryzykiem polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka, planowanie działań, wydawanie rekomendacji i zaleceń, tworzenie procedur i narzędzi wspomagających,
- monitorowanie polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,

- raportowanie obejmujące cykliczne informowanie Kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.

Schemat zarządzania ryzykiem w Banku:

W 2019 roku Bank stosował następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- 1) metodę standardową w zakresie wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego – metoda przyjęta przez Bank, określona w Rozporządzeniu UE w art. 11-235,
- 2) metodę wskaźnika bazowego w zakresie wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

Do podstawowych ryzyk, które uznano za istotne i podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się:

- 1) kredytowe (w tym rezydualne, kontrahenta i koncentracji),
- 2) stopy procentowej w księdze bankowej,
- 3) operacyjne (w tym ryzyko braku zgodności oraz ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego),
- 4) płynności i finansowania,
- 5) kapitałowe (zgodnie z Metodyką BION – ryzyko niewypłacalności),
- 6) biznesowe (w tym wyniku finansowego), będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania,
- 7) wystąpienia warunków skrajnych w zakresie adekwatności kapitałowej.

Procedury regulujące zarządzanie poszczególnymi ryzykami podlegają corocznemu przeglądowi i aktualizacji celem ich dostosowania do aktualnych przepisów prawa

z uwzględnieniem zmian skali działalności Banku czy też zmian w strukturze organizacyjnej. Wyniki przeglądów prezentowane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej czy też do innych komórek w Banku celem ewentualnej aktualizacji.

III.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia straty finansowej spowodowanej brakiem zdolności klienta do obsługi długu albo odmową wypełnienia zobowiązań wynikających z umowy wobec Banku. Ryzyko kredytowe dotyczy wszystkich aktywów bilansowych, do których Bank ma tytuł prawny oraz pozycji pozabilansowych. Obejmuje ono działalność kredytową oraz działalność na rynku hurtowym (lokaty międzybankowe, dłużne papiery wartościowe, itp.).

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku jest utrzymanie odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku badaniu poddaje się czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych oraz ryzyka rezydualnego, tj. ryzyka wynikającego z mniejszej niż założona przez Bank skuteczności stosowanych w Banku technik ograniczania ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń).

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- a) budowa bezpiecznego – zdefiniowanego portfela kredytowego;
- b) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela;
- c) działania organizacyjno – proceduralne;
- d) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych.

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza ryzykiem kredytowym, ryzykiem koncentracji zaangażowań, ryzykiem

kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

Bank w 2019 roku nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych, nie dokonywał transakcji na instrumentach pochodnych, a także nie stosował wewnętrznych ratingów w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

III.1.1 Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Rada Nadzorcza i Zarząd Banku pełnią główną rolę w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym wraz z innymi organami Banku:

1. Prezes Zarządu odpowiedzialny za ryzyko kredytowe, dokonuje kontroli zgodności procesu zarządzania ryzykiem kredytowym z przepisami zewnętrznymi i wewnętrznymi Banku.
2. Weryfikator Kredytowy – uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank.
3. Stanowisko ds. ryzyk i zgodności - opracowuje projekty: strategii i polityk, instrukcji, metodyk dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym oraz limitów ograniczających ryzyko kredytowe, monitoruje ryzyko kredytowe, dokonuje weryfikacji procedur, dokonuje wyliczeń wykorzystania limitów oraz przygotowuje w okresach miesięcznych sprawozdanie dla Zarządu i w okresach kwartalnych sprawozdania dla Zarządu i Rady Nadzorczej, a także dokonuje wyliczania wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe.
4. System kontroli wewnętrznej - kontroluje i ocenia sprawność działania systemu zarządzania ryzykiem kredytowym.
5. Pozostali pracownicy Banku - uczestnicy procesu kredytowania – zobowiązani są do przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem kredytowym.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w Banku jest procesem ciągłym i obejmuje:

- identyfikację czynników ryzyka kredytowego,
- ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity),
- monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- testy warunków skrajnych,

- weryfikację przyjętych procedur,
- kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji, jak i do całego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego, Bank prowadzi poprzez:

1. dywersyfikację ryzyka (limity),
2. analizę skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych,
3. analizę struktury podmiotowej i przedmiotowej portfela kredytowego,
4. monitorowanie jakości portfela poszczególnych klientów,
5. monitorowanie ekspozycji zagrożonych, ich struktury i czynników ryzyka,
6. monitorowanie kredytów udzielanych podmiotom i osobom, o których mowa w art. 79 ustawy Prawo bankowe,
7. realizację przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych, polegających w szczególności na:
  - a) organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
  - b) rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka,
  - c) przydzieleniu nadzoru na ryzykiem kredytowym Prezesowi Zarządu,
  - d) prawidłowym przepływie informacji,
  - e) odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
  - f) organizacji odpowiedniego systemu kontroli i audytu.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji / kredytobiorcy Bank prowadzi poprzez:

1. stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej i wiarygodności kredytowej, dostosowanej do profilu ryzyka kredytobiorcy,
2. bieżący monitoring kredytowy (w tym monitoring zabezpieczeń kredytowych) wszystkich ekspozycji oraz prawidłowe zabezpieczanie ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantujący zwrotność kredytów,
3. dywersyfikację ryzyka poprzez ustalenie limitów,
4. przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych,
5. windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi,
6. kontrolę procesu kredytowego w odniesieniu do transakcji zawartych z danym kredytobiorcą.

Jako ekspozycję przeterminowaną, Bank uznaje każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie spłaconą w terminie.

Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- kryterium terminowości - terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- kryterium ekonomiczne - badanie sytuacji ekonomiczno – finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Przeglądów oraz klasyfikacji ekspozycji kredytowych Bank dokonuje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe oraz rezerwę na przyszłe zobowiązania wobec pracowników.

Klasyfikacja ekspozycji kredytowych jest realizowana w ramach następujących kategorii:

- 1) dla pożyczek i kredytów mieszkaniowych, hipotecznych oraz ekspozycji kredytowych wobec klientów instytucjonalnych i jednostek samorządu terytorialnego:
  - a) kategoria „Normalne”, zwana dalej kategorią N;
  - b) kategoria „Pod obserwacją”, zwana dalej kategorią PO;
  - c) kategoria „Poniżej standardu”, zwana dalej kategorią PS;
  - d) kategoria „Wątpliwe”, zwana dalej kategorią W;
  - e) kategoria „Stracone”, zwana dalej kategorią S.
- 2) dla pożyczek i kredytów detalicznych:
  - a) kategoria N;
  - b) kategoria S.

Klasyfikacja ekspozycji kredytowych wynikających z kredytów i pożyczek mieszkaniowych, hipotecznych i detalicznych, należności od Skarbu Państwa odbywa się na podstawie kryterium terminowości spłat (z uwzględnieniem dodatkowych kryteriów dla kategorii S). Przez kryterium to rozumie się terminowość regulowania kapitału i odsetek (przy czym za

opóźnienie uznaje się sytuację, w której nieterminowo regulowane są tylko odsetki, tylko kapitał lub jednocześnie odsetki i kapitał).

Klasyfikacja ekspozycji kredytowych klientów instytucjonalnych i jednostek samorządu terytorialnego, odbywa się na podstawie kryterium terminowości spłat (z uwzględnieniem dodatkowych kryteriów dla kategorii S) oraz kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej. Kryterium terminowości oceniane jest analogicznie, jak w przypadku kredytów i pożyczek mieszkaniowych, hipotecznych i detalicznych oraz należności od Skarbu Państwa. Natomiast kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej rozumiane jest jako ocena sytuacji finansowej podmiotu, dokonana w oparciu o kryteria ilościowe i jakościowe opisane w Instrukcji „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Suchowoli”.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową, Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem, tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Minimalny poziom rezerw celowych i odpisów aktualizujących ustala się w relacji do wartości podstawy tworzenia:

- 1) dla kategorii N – 0%, z wyłączeniem kredytów i pożyczek detalicznych, dla których minimalny poziom rezerwy i odpisu aktualizującego wynosi 1,5%;
- 2) dla kategorii PO – 1,5%;
- 3) dla kategorii PS – 20%;
- 4) dla kategorii W – 50%;
- 5) dla kategorii S – 100%.

Tabela Zmiany stanów rezerw w 2019 r. (w tys. zł)

Rodzaje rezerw	Saldo początkowe	Kwoty odpisów	Utworzenie w ciężar wyniku z lat ubiegłych	Kwoty przeniesień do ewidencji pozabilansowej	Kwoty rozwiązanych rezerw	Saldo końcowe
Na należności normalne w	4	9	-	-	4	9
tym: -kredyty detaliczne	4	9	-	-	4	9
-kredyty pod obserwacją	0	0	-	-	0	0
Na należności zagrożone	44	0	-	-	7	37
w tym:	-	-	-	-	-	-
-kredyty poniżej standardu	-	-	-	-	-	-
-kredyty wątpliwe	-	-	-	-	-	-
-kredyty stracone	44	0	-	-	7	37

Łączna kwota należności od sektora niefinansowego i budżetowego według wyceny bilansowej netto na dzień 31.12.2019 r. wyniosła **10 504 043,38 zł**.

Tabela . Kwoty należności od sektora niefinansowego i budżetowego na 31.12.2019 roku (w tys. zł)

Rodzaj kredytu	Kwota	Korekta wartości	Rezerwa celowa	Należne odsetki	Wartość bilansowa netto
1.Należności od sektora niefinansowego	9 753	60	46	-	9 647
<i>z tego:</i>					
<i>a)w sytuacji normalnej</i>	<i>9 716</i>	<i>60</i>	<i>9</i>	<i>-</i>	<i>9 647</i>
w tym: detaliczne	1 012	13	9	-	990
<i>b)należności pod obserwacją</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>c)w sytuacji nieregularnej z tego:</i>	<i>37</i>	<i>-</i>	<i>37</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
-należności poniżej standardu	-	-	-	-	-
-należności wątpliwe	-	-	-	-	-
-należności stracone	37	-	37	-	-
2.Należności od sektora budżetowego	859	-	-	-	859
Ogółem:	10 612	60	46	-	10 506

Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe Banku na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 868 856,73 zł.

III.1.2. Informacje w zakresie należności nieobsługiwanych.

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Raport nr 4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne

		a	b
		Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0	0
3	Nieruchomości mieszkalne	0	0
4	Nieruchomości komercyjne	0	0
5	Ruchomości (samochody, środki transportu, itp..)	0	0
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne	0	0
7	Pozostałe	0	0
8	Łącznie	0	0

Bank w swoich analizach nie uwzględnia ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku.

Tabela WYMÓG KAPITAŁOWU W ROZBICIU NA POSZCZEGÓLNE EKSPOZYCJE

Nazwa grupy	Ogółem (Wartość pierwotna) CNXX003	(-)Korekty i rezerwy z tytułu eksp. pierw. CNCS001	W pełni skorygowana wartość ekspozycji CNXX030	Waga 0.00% CNCS011	Waga 20.00% CNCS012	Waga 50.00% CNCS013	Waga 100.00% CNCS014	Wartość ekspozycji CNXX002	Gwarancje CNCS002	Kwota ekspozycji ważona ryzykiem przed zastosowaniem MŚP CNXX061	Kwota ekspozycji ważona ryzykiem po zastosowaniu MŚP CNXX004	8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji
Należności własne	58 622,54	0	58 622,54	0	0	0	0	58 622,54	0	58 622,54	58 622,54	4 689,80
KREDYTY DETALICZNE	633 460,24	9 582,13	623 878,11	0	0	0	0	623 878,11	0	467 908,64	467 908,64	37 432,69
KREDYTY POZOSTALE	1 909 350,19	0	1 909 350,19	0	0	0	0	1 909 350,19	0	1 909 350,19	1 909 350,19	152 748,02
NALEŻNOSCI SKARBU PAŃSTWA	2 522,77	0	2 522,77	0	0	0	0	2 522,77	0	2 522,77	2 522,77	201,82
zabez. hipoteką mieszkalną	365 639,93	0	365 639,93	0	0	0	0	365 639,93	0	365 639,93	365 639,93	29 251,19
Kredyty w rachunku bieżącym	3 498 500,00	0	3 498 500,00	0	585 440,17	1 177 757,48	0	2 441 269,23	0	2 441 269,23	2 322 375,60	185 790,05
zabezpieczenie na nieruchomości komercyjnej	5 013 351,44	0	5 013 351,44	0	0	129,41	0	5 013 286,74	0	5 013 286,74	4 992 166,48	399 373,32
przeterminowane	36 768,98	36 768,98	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Kasa i bankomaty	1 156 641,01	0	1 156 641,01	0	0	0	0	1 156 641,01	0	0	0	0,00
jednostki samorządu terytorialnego	856 128,00	0	856 128,00	0	0	0	0	856 128,00	0	171 225,60	171 225,60	13 698,05
AKCJE	454 954,00	0	454 954,00	0	0	0	0	454 954,00	0	454 954,00	454 954,00	36 396,32
SRODKI W DRODZE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
środki trwałe	87 120,90	0	87 120,90	0	0	0	0	87 120,90	0	87 120,90	87 120,90	6 969,67
do wyjaśnienia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
Należności wykluczone	0	0	0	0	0	0	0	90,44	0	0	0	0,00
SRODKI W BANKU REGIONALNYM	31 637 448,84	0	31 637 448,84	0	0	0	0	31 637 448,84	0	0	0	0,00
Odroczony podatek dochodowy	11 529,00	0	11 529,00	0	0	0	0	11 529,00	0	28 822,50	28 822,50	2 305,80
Ogółem	45 722 037,84	46 351,11	45 675 686,73	0,00	585 440,17	1 177 886,89	0,00	44 618 481,70	0,00	11 000 723,04	10 860 709,15	868 856,73

III.1.3. Zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego, Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania, w szczególności w odniesieniu do grupy klientów, produktów, zabezpieczeń. W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań. Na podstawie przeprowadzonej identyfikacji i oceny poziomu koncentracji zaangażowań, w szczególności w stosunku do zaangażowań, których ryzyko zostało ocenione jako znaczące, Bank podejmuje działania, których celem jest zminimalizowanie poziomu ryzyka kredytowego portfela kredytowego i w efekcie zapewnienie bezpiecznej struktury tego portfela. Zasady klasyfikacji ryzyka koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

Tabela Zaangażowanie kredytowe na dzień 31.12.2019 r. (w tys. zł)

Grupy kredytobiorców	Zaangażowanie kredytowe	Udział w zaangażowaniu kredytowym ogółem
Rolnicy	8 365	78,84%
Podmioty prowadzące działalność gospodarczą	377	3,55%
Budżet terenowy	856	8,07%
Kredyty konsumenckie	1 012	9,54%

W 2019 roku w Banku nie wystąpiła konieczność utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań.

III.1.4. Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, Bank dokonuje jego pomiaru i oceny, analizując:

1. poziom zaangażowania Banku w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie,
2. jakość portfela kredytowego w grupie tych ekspozycji,
3. wartość ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sytuacji zagrożonej,
4. wartość i jakość indywidualnie istotnych ekspozycji kredytowych,
5. wahania cen na rynku nieruchomości, prognozy kształtowania się rynkowych cen nieruchomości oraz ich wpływ na ryzyko kredytowe,
6. prawomocność wpisu, ubezpieczenie nieruchomości,
7. poziom wskaźnika LtV.

Bank monitoruje zmiany zachodzące na rynku nieruchomości oraz weryfikuje wartość rynkową nieruchomości, stanowiących zabezpieczenie ekspozycji kredytowych. Weryfikacja i monitoring prowadzone są na podstawie dokumentów przedkładanych przez kredytobiorcę oraz informacji i danych gromadzonych bezpośrednio przez pracowników Banku.

III.1.5. Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych

W celu ograniczania poziomu ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych Bank ustala i monitoruje limity wewnętrzne z tytułu koncentracji zaangażowań wobec rodzajów produktów i wobec długości okresu umowy.

Podstawowymi celami monitorowania portfela detalicznych ekspozycji kredytowych Banku jest:

- 1) zapewnienie zgodności rozwoju portfela ze Strategią Banku;
- 2) identyfikacja poziomu ryzyka związanego z portfelem tych ekspozycji w relacji do założonego apetytu na ryzyko (limitów);
- 3) identyfikacja ekspozycji dotkniętych utratą wartości (zagrożonych) dla tworzenia odpisów (rezerw) na pokrycie strat;
- 4) adekwatność poziomu odpisów (rezerw) do jakości ekspozycji kredytowych mierzonej poziomem straty z tytułu utraty wartości;
- 5) identyfikacja słabych stron w zakresie procesu zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych w celu podjęcia działań naprawczych.

Bank efektywnie zarządza portfelem detalicznych ekspozycji kredytowych. Na dzień 31.12.2019 r. w portfelu nie wystąpiły przeterminowane detaliczne ekspozycje kredytowe. W zakresie portfela detalicznych ekspozycji kredytowych kluczowymi obszarami i zasadami zarządzania tym ryzykiem jest:

- 1) udzielanie kredytów osobom posiadającym zdolność kredytową do spłaty,
- 2) dywersyfikacja ryzyka kredytowego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 3) ustalanie przestrzegania limitów dotyczących detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 4) nie korzystanie z narzędzi typu scoring w ocenie wiarygodności kredytowej,
- 5) nie korzystanie ze współpracy z pośrednikami przy sprzedaży kredytów,
- 6) udzielanie kredytów przede wszystkim klientom posiadającym w Banku ROR i RB i inne produkty lub pozytywną historię w Banku,
- 7) ustawiczny monitoring portfela detalicznych ekspozycji kredytowych w tym spraw w windykacji.

III.2. Ryzyko płynności. Informacje wymagane przez „Rekomendację P”.

Ryzyko płynności jest to ryzyko utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia strat. Obejmuje ryzyko finansowania – zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio- i długoterminowej, skutkującej rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez Bank z zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio- i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowanych kosztów finansowania.

Obok Rady Nadzorczej i Zarządu Banku, koordynujących politykę zarządzania ryzykiem na najwyższym szczeblu, w procesie zarządzania płynnością Banku uczestniczy również Stanowisko ds. ryzyk i zgodności, które przygotowuje projekty strategii i polityk dotyczących zarządzania ryzykiem, procedury pomiaru, raportowania i limitowania ryzyka, a także na bieżąco monitoruje ryzyko płynności, dokonuje analiz i raportuje o poziomie ryzyka dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz

utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych na bezpiecznych poziomach, zgodnych z obowiązującymi procedurami.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością Banku jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mające na celu osiągnięcie założonej rentowności oraz zapewnienie zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań.

Cel ten realizowany jest poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie), tj.:

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymywanie nadzorczych miar płynności w granicach przyjętych limitów.

Celem polityki Banku w zakresie utrzymania płynności jest także zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań (planów awaryjnych) umożliwiających jej przetrwanie. Tak przyjęty cel sprowadza zagadnienia płynności do obszaru stabilności źródeł finansowania Banku oraz możliwości upłynnienia posiadanych aktywów w dowolnym momencie, bez istotnej utraty ich wartości.

W związku z powyższym, celem zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Banku oraz zobowiązań pozabilansowych, aby zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniającą charakter prowadzonej działalności oraz potrzeby mogące się pojawić w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub zachowań klientów.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, tj. poprzez:

- analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego BS Suchowola prowadzonego przez Bank BPS S.A., umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków,
- monitorowanie poziomu aktywów płynnych oraz stopnia wykorzystania obowiązujących w tym zakresie limitów,

- analizę luki płynności, z uwzględnieniem wskaźników płynności w wybranych terminach zapadalności/wymagalności,
- wyznaczanie osadu we wkładach deponowanych przez klientów,
- kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku w ramach potrzeb, dokonując zasileń, bądź odprowadzeń nadmiaru gotówki,
- analizę stopnia zrywalności depozytów terminowych i wcześniejszych spłat kredytów.

Nadzór nad ryzykiem płynności w Banku sprawuje Prezes Zarządu.

III.3. Ryzyko stopy procentowej – art. 448

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz ograniczenie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe warunki działań (cele pośrednie), tj.:

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczenia ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej ma na celu utrzymanie zmienności wyniku finansowego (wynik odsetkowy i wynik operacji finansowych / fundusze własne) oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą w ramach zatwierdzonej Strategii. Ponadto celem Banku jest utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych poprzez zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych, a także podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej.

1. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na:
  - a) analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się stóp procentowych na rynku międzybankowym,
  - b) analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku,
  - c) prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego,
  - d) dostępności produktów aktywnych i pasywnych,
  - e) przestrzeganiu ustalonych limitów,
  - f) realizowaniu celów przyjętych w strategii Banku.
2. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową odbywa się poprzez:
  - a) kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów,
  - b) skracanie aktywów bądź pasywów poprzez zwiększenie udziału instrumentów o zmiennej stopie procentowej,
  - c) zwiększenie liczby umów z klauzulą możliwej zmiany oprocentowania,
  - d) zmniejszeniu lub zwiększeniu zaangażowania w aktywach mniej wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
  - e) zmianę strategii kredytowej.
3. Kształtowanie poziomu oprocentowania produktów oferowanych przez Bank uwzględnia:
  - a) analizę oprocentowania produktów u konkurencji i na rynku międzybankowym,
  - b) wpływ zmiany oprocentowania na inne ryzyka Banku,
  - c) strategię działania i rozwoju Banku,
4. Istotnym elementem ograniczania ryzyka stopy procentowej jest zwiększanie udziału przychodów pozaodsetkowych w przychodach ogółem między innymi poprzez sprzedaż produktów generujących opłaty i prowizje.

W 2019 r. Rada Polityki Pieniężnej utrzymała podstawowe stopy procentowe NBP na niezmiennym poziomie. Od dnia 05.03.2015 r. podstawowe stopy procentowe NBP kształtują się na poziomie: stopa redyskonta weksli 1,75%, stopa referencyjna 1,50%, a stopa lombardowa 2,50%. W związku z powyższym nie nastąpiła żadna zmiana w oprocentowaniu depozytów. Zarząd w 2019 roku podjął decyzje o utrzymaniu stóp procentowych depozytów na niezmiennym poziomie.

Na dzień 31.12.2019 r. obliczono potencjalną zmianę wyniku finansowego (odsetkowego) Banku dla szokowego spadku lub wzrostu stóp procentowych (zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez Bank - zmiana o 200 p.b.).

W przypadku spadku oprocentowania potencjalna zmiana wyniku odsetkowego wyniosłaby (-) 456,22 tys. zł, natomiast w przypadku wzrostu stóp procentowych (+) 92,64 tys. zł.

Nadzór nad ryzykiem stopy procentowej sprawuje Prezes Zarządu.

W 2019 roku Bank nie stosował wewnętrznych modeli w pomiarze ryzyka rynkowego.

III.4. Ryzyko operacyjne (w tym ryzyko braku zgodności oraz ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego) – art. 446

System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku Spółdzielczego w Suchowoli jest wdrażany według postanowień Ustawy Prawo bankowe, Uchwały Nr 258/2011 Komisji Nadzoru Finansowego (obowiązującą do dnia 02.05.2017r.), Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, Rekomendacji M dotyczącej zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, co w szczególności przejawia się jasnym określeniem kompetencji i zadań w zakresie nadzorowania i kontroli systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również w zakresie realizacji procesu zarządzania tym ryzykiem. Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wyznacza „Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku Spółdzielczego w Suchowoli”, „Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku Spółdzielczego w Suchowoli”, „Polityka zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Suchowoli”, a także „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyk w Banku Spółdzielczym w Suchowoli”.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

- ograniczanie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez: wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowę świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej,

- w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwej ochrony interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie i dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a w razie potrzeby korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego,
- w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa jest: systematyczne dostosowywanie systemów do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą następujące komórki organizacyjne Banku:

1. Rada Nadzorcza – sprawuje nadzór nad skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, zatwierdza dokumenty strategiczne w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku oraz strukturę organizacyjną powołaną w celu zarządzania tym ryzykiem, a także weryfikuje kompetencje Zarządu w zakresie posiadanej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym. Rada otrzymuje syntetyczne informacje na temat poziomu ryzyka operacyjnego w Banku i jego skutków oraz w cyklach kwartalnych otrzymuje sprawozdanie kwartalne przygotowane przez Stanowisko ds. ryzyk i zgodności. Rada otrzymuje również informacje na temat wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego.
2. Zarząd – na podstawie kwartalnych raportów analizuje czynniki ryzyka operacyjnego oraz podejmuje decyzje w sprawie podjęcia działań naprawczych, dyscyplinujących, zapobiegawczych w celu minimalizowania skutków ryzyka operacyjnego. Zarząd odpowiada za opracowanie, wprowadzenie i aktualizację regulacji w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, wprowadza strukturę organizacyjną, zapewnia niezbędne zasoby do skutecznego zarządzania ryzykiem operacyjnym, wprowadza wartości progowe akceptowanego poziomu ryzyka operacyjnego oraz odpowiada za opracowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, jego wdrożenie, zapewnienie jego spójności

ze strategią zarządzania tym ryzykiem oraz właściwe funkcjonowanie tego systemu w organizacji, w tym - jeśli to konieczne – wprowadzenie niezbędnych korekt w celu usprawnienia tego systemu.

3. Prezes Zarządu – sprawuje bezpośredni nadzór nad poprawnym, terminowym i rzetelnym opracowaniem i analizą informacji, przekazywanych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej w zakresie ryzyka operacyjnego, przedstawia propozycje rozwiązań o charakterze organizacyjnym technicznym lub proceduralnym w celu minimalizowania skutków tego ryzyka oraz sprawuje bezpośredni nadzór nad opracowaniem i okresową weryfikacją przyjętych procedur w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.
4. Stanowisko ds. ryzyk i zgodności – opracowuje i przedstawia do akceptacji oraz okresowo dokonuje niezależnej weryfikacji procedur, nadzoruje nad procesami identyfikacji, rejestracji, analizy i zapobiegania zdarzeniom z zakresu ryzyka operacyjnego, przygotowuje kwartalne raporty dla Zarządu i Rady Nadzorczej, przeprowadza przegląd procedur wyznaczania wymogów kapitałowych na ryzyko operacyjne, prowadzi rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego, proponuje rozwiązania w celu minimalizowania skutków ryzyka operacyjnego.
5. Inspektor Ochrony Danych (IOD) – odpowiada za bezpieczeństwo ochrony danych osobowych, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych oraz odpowiada za bezpieczeństwo środowiska teleinformatycznego i informacji zgodnie z zapisami rekomendacji D.
6. System kontroli wewnętrznej obejmuje kontrolę zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku oraz ocenia jakość kontroli wewnętrznej funkcjonującej w Banku.
7. Zadaniem wszystkich pracowników Banku jest przestrzeganie zasad, regulacji wewnętrznych i odpowiednich limitów w ramach swojej działalności, a także przekazywanie informacji sprawozdawczej, koniecznej do zarządzania ryzykiem utraty reputacji. Wszyscy pracownicy, zgłaszają zdarzenia ryzyka operacyjnego oraz uczestniczą w procesie ustalania przyczyn zdarzeń.

Bank stosuje następujące metody transferu ryzyka:

- ubezpieczenia,
- pokrycie kosztów strat przez pracownika winnego zaniedbania,
- outsourcing.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku jest wspierany przez system informatyczny NOVUM BANK ENTERPRISE NOE.

Bank w 2019 roku nie stosował metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

Wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne Banku wyliczany metodą wskaźnika bazowego i na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 187 974,21 zł.

W 2019 roku w Banku wystąpiły następujące incydenty ryzyka operacyjnego, które zostały wygenerowane z systemu NOVUM BANK:

- błąd pracy czytnika kart – 0,06%
- wprowadzenie błędnych danych na rachunku – 0,06%
- blokady operatorów – 0,21%,
- błędny PIN – 4,19%,
- błędy autoryzacji – 0,44%
- błędy księgowe, błędy atrybutów rejestracji – 6,42%
- błędy logowania – 19,25%,
- błędy w czasie komunikacji – 0,12%
- błędy wpłat/wypłaty środków – 0,85%
- inne usunięcia dokumentów – 33,89%
- niedostępna drukarka potwierdzeń – 2,00%
- niedostępna wypłacarka – 1,21%
- operacje poniżej dostępnych środków – 1,12%,
- operacje techniczne – 2,95%
- planowana przerwa w dostępie do usług w bankowości internetowej – 0,21%
- próba wypłaty powyżej dostępnych środków – 14,03%,
- próba wypłaty powyżej limitu – 1,03%,
- usunięcie dokumentu wyjściowego z zamkniętej sesji rozliczeniowej – 0,44%
- usunięcie dokumentu z bankowości elektronicznej – 0,71%
- usunięcie dokumentu z niezamkniętej sesji – 3,18%
- usunięcie dokumentu z sesji wejściowej – 1,18%,
- usunięcie zrealizowanego dokumentu kasowego – 6,45%,

W 2019 roku nie zarejestrowano żadnych zdarzeń wewnętrznych – incydenty ryzyka operacyjnego.

Bank z tytułu ryzyka operacyjnego w 2019 roku nie poniósł żadnych strat finansowych i szkodliwości z tytułu w/w zdarzeń ryzyka operacyjnego.

W ramach ryzyka operacyjnego Bank analizuje również ryzyko braku zgodności i ryzyko systemów informatycznych i bezpieczeństwa informacji.

W 2019 roku Bank:

- nie poniósł kosztów z tytułu ryzyka braku zgodności, tj. kosztów wynikających z nieprzestrzegania wewnętrznych lub zewnętrznych przepisów prawa, w związku z powyższym ryzyko braku zgodności uznano jako nieistotne,
- nie poniósł kosztów z tytułu ryzyka systemów informatycznych i bezpieczeństwa informacji, w rejestrze incydentów ryzyka operacyjnego nie odnotowano przypadków wystąpienia naruszenia bezpieczeństwa systemów informatycznych i bezpieczeństwa informacji.

III.5. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej – art. 451

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest utrzymanie bezpiecznej relacji pomiędzy poziomem kapitałów własnych Tier 1 i ekspozycją na ryzyko kredytowe, zapewniającą ograniczenie nadmiernego ryzyka finansowania, a także odpowiedni poziom bezpieczeństwa w przypadku nagłego spadku wartości aktywów lub zwiększenia realizowanych udzielonych zobowiązań pozabilansowych przy jednoczesnym spadku jakości tworzonych z nich aktywów. Apetyt na ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej został ustalony na poziomie wskaźnika 5%.

W 2019 roku cel strategiczny w zakresie zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej był realizowany, tj. wartość wskaźnika nie była niższa niż 5%.

Bank oblicza wskaźnik dźwigni, jako miarę kapitału Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej Banku wyrażoną jako wartość procentową. Wskaźnik dźwigni kalkulowany jest w odniesieniu do kapitału Tier 1.

Kalkulacja wskaźnika dźwigni		Bank Spółdzielczy w Suchowoli
Dane sprawozdawcze wg. stanu na 31.12.2019 r.		
Wartość ekspozycji	Wartość w złotych (bez groszy)	
Transakcje finansowania papierów wartościowych zgodnie z art. 220 CRR		
Transakcje finansowania papierów wartościowych zgodnie z art. 222 CRR		
Instrumenty pochodne: wartość rynkowa		
Instrumenty pochodne: potencjalna przyszła wartość ekspozycji		
Instrumenty pochodne: Metoda wyceny pierwotnej ekspozycji		
Niewykorzystane zobowiązania kredytowe, które można w każdym momencie bezwarunkowo anulować bez uprzedzenia		
Pozycje pozabilansowe związane z finansowaniem handlu o średnim/niskim ryzyku oraz pozycje pozabilansowe związane z oficjalnie wspieranymi kredytami eksportowymi		
Pozycje pozabilansowe związane z finansowaniem handlu o średnim ryzyku oraz pozycje pozabilansowe związane z oficjalnie wspieranymi kredytami eksportowymi		
Pozostałe pozycje pozabilansowe	1 763 327	
Pozostałe aktywa	43 912 360	
Fundusze i korekty regulacyjne	Wartość w złotych (bez groszy)	
Fundusze Tier 1 bez uwzględniania przepisów przejściowych	5 866 939	
Fundusze Tier 1 z uwzględnianiem przepisów przejściowych	6 151 939	
Kwota wynikająca z art. 429 ust. 4 akapitu drugiego bez uwzględniania przepisów przejściowych		
Kwota wynikająca z art. 429 ust. 4 akapitu drugiego z uwzględnieniem przepisów przejściowych		
Korekty regulacyjne - fundusze Tier 1 - bez uwzględniania przepisów przejściowych		
Korekty regulacyjne dotyczące własnego ryzyka kredytowego.		
Korekty regulacyjne - fundusze Tier 1 - z uwzględnieniem przepisów przejściowych	0	
Wskaźnik dźwigni	Wartość procentowa z dwoma miejscami po przecinku	
Wskaźnik dźwigni - na podstawie funduszy Tier 1 bez uwzględniania przepisów przejściowych	12,84%	
Wskaźnik dźwigni - na podstawie funduszy Tier 1 z uwzględnieniem przepisów przejściowych	13,47%	

W ramach zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej, Bank monitoruje wskaźnik dźwigni z częstotliwością miesięczną łącząc ten rodzaj ryzyka z ryzykiem kapitałowym. Poziom wskaźnika dźwigni uwzględniany jest w ramach wyznaczania bieżącego profilu ryzyka Banku i raportowany jest w ramach raportów dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. W przypadku zidentyfikowania zagrożenia dla Banku wynikającego z nadmiernej dźwigni finansowej, mogą zostać podjęte działania mitygujące.

III.6. Ryzyko wyniku finansowego

Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, zapewniającej uzyskanie niezbędnych dla bieżącej działalności, jak również dla potrzeb rozwoju wyników finansowych, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, wdrażania strategii, monitorowania otoczenia i postępów realizacji strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar i ocenę wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia służące podejmowaniu działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości wyniku finansowego Banku na niekorzystną zmianę sytuacji wewnętrznej i zewnętrznej.

Miarą akceptowanego poziomu ryzyka wyniku finansowego (apetytu na ryzyko) jest poziom wykorzystania limitów wewnętrznych tj. :

Lp.	Nazwa (wskaźnika) limitu ryzyka wyniku finansowego	Limit	Wartość wskaźnika 31.12.2019 r.
1.	Różnica pomiędzy wartością planowanego wyniku finansowego netto a zrealizowaną wielkością wyniku finansowego netto (na datę analizy)	nie więcej niż 1% funduszy własnych	9,60 tys. zł, tj. 0,10% FW
2.	Wielkość funduszy w zakresie kapitału T1 zapewniająca spełnienie wymagań regulacyjnych	współczynnik kapitału T1 $\geq 10,25\%$	46,57
3.	Poziom generowanego zysku netto jako podstawowego źródła zasilania funduszy – wartość graniczna ostrzegawcza ustalona jest na poziomie	<30% relacji dodatniego wyniku finansowego w roku raportowym do dodatniego wyniku osiągniętego w roku poprzednim przy wskaźniku kapitału Tier I na poziomie <11%	137,95

W 2019 roku Bank wypracował wynik finansowy brutto w kwocie 233 603,00 zł. Wynik finansowy brutto w 2019 roku zrealizowany został w **104,29%** planu.

IV. System kontroli wewnętrznej

W Banku działa system kontroli wewnętrznej, który dostosowany jest do struktury organizacyjnej, wielkości i stopnia złożoności działalności Banku. System kontroli wewnętrznej określony został w „Regulaminie kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Suchowoli”.

Celem systemu kontroli wewnętrznej w Banku jest wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniającym się do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku;
- 4) zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;

5) bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji.

Kontrola wewnętrzna w Banku wykonywana jest w sposób niezależny, obiektywny i odpowiedzialny. Poprzez **niezależność kontroli** wewnętrznej rozumieć należy warunki działania kontroli wewnętrznej dające gwarancję, że kontrolujący bez żadnych zewnętrznych nacisków przeprowadza kontrole według ustalonych metod, dokonuje oceny stosowania mechanizmów kontrolnych oraz sporządza dokumentację pokontrolną. Niezależność umożliwia bezstronny i niedwuznaczny osąd działalności poddanej kontroli. **Obiektywność kontroli** rozumiana jest jako niezależna od czynników pozamerytorycznych ocena dokonywana przez kontrolujących, co oznacza, że kontrolujący nie mogą być stronniczy i nie mogą uzależniać swojej opinii w kwestii kontrolowanego tematu od opinii innych. **Odpowiedzialność kontroli** wewnętrznej oznacza dokonywanie prawidłowej oceny, adekwatności, skuteczności oraz efektywności i jakości wewnętrznych systemów Banku, co oznacza prezentowanie w dokumentacji pokontrolnej sprawdzonych zadań, które wymagają podjęcia działań naprawczych, unikanie niedomówień i nieścisłości.

Za zorganizowanie oraz prawidłowe funkcjonowanie skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Bezpośredni nadzór nad systemem kontroli wewnętrznej w tym nad audytem wewnętrznym sprawuje Prezes Zarządu.

Rada Nadzorcza Banku zapewnia, aby kontrola wewnętrzna, zewnętrzna i audyt były sprawowane z zachowaniem zasad zapewniających unikanie konfliktów interesów, w tym z zachowaniem zasady, że osoby przeprowadzające kontrolę wewnętrzną i audyt nie powinny być powiązane personalnie z osobami kontrolowanymi. Rada Nadzorcza powołuje zgodnie z przepisami prawa Komitet Audytu, któremu zleca bieżące monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej oraz audytu wewnętrznego. Szczegółowy tryb i zakres działania Komitetu Audytu określa Regulamin Komitetu Audytu. Rada Nadzorcza zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej ustanowione przez Zarząd oraz dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli.

V. Fundusze własne – art. 436

Fundusze własne (kapitał uznany) Banku oznaczają sumę kapitału Tier I i kapitału Tier II. Kapitał Tier I Banku to suma kapitału podstawowego Tier I (CET I) i kapitału dodatkowego Tier I. Kapitał podstawowy Tier I (CET I) składa się z następujących pozycji z zastosowaniem wyłączeń, korekt i opcji alternatywnych o których mowa w Rozporządzeniu UE:

- 1) Funduszu zasobowego;
- 2) Funduszu udziałowego;
- 3) Kapitału rezerwowego;
- 4) Funduszu ogólnego ryzyka bankowego.

Fundusze o których mowa w pkt. 2) - 4) uznaje się za kapitał podstawowy Tier I wyłącznie wtedy, gdy Bank ma możliwość nieograniczonego i niezwłocznego wykorzystania ich do pokrycia ryzyk lub strat, gdy tylko one wystąpią. Bank stopniowo wyłącza fundusze udziałowe z kapitału Tier I i kapitału podstawowego Tier I.

Kapitał dodatkowy Tier I składa się z Instrumentów kapitałowych, zaliczanych do funduszy podstawowych za zgodą KNF.

Kapitał Tier II składa się z instrumentów kapitałowych, zaliczanych do Tier II za zgodą KNF, z uwzględnieniem amortyzacji.

Kapitał założycielski to kapitał Tier I pomniejszony o fundusz ogólnego ryzyka oraz docelowo o fundusz udziałowy (amortyzacja).

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2019 roku (w tys. zł).

Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe		Kwota w dniu ujawnienia	Odniesienie do artykułu Rozporządzenia (UE) nr 575/2013	Kwoty ujęte przed przyjęciem Rozporządzenia (UE) nr 575/2013 lub kwota rezydualna określona w Rozporządzeniu (UE) 575/2013
1.	Zyski zatrzymane	-	art. 26 ust. 1 lit. c)	-
2.	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	35 5 831	art. 26 ust. 1 art. 26 ust. 1	35 5 831
3.	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	5 831		5 831
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne				
4.	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (kwota ujemna))	0	art. 36 ust. 1 lit. b), art. 37 i art. 472 ust. 4	0
5.	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR.	285		286
6.	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468	0		0
7.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	285		286
8.	Kapitał podstawowy Tier I	6 152		6 153
9.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0		0
10.	Kapitał dodatkowy Tier I	0		0
11.	Kapitał Tier I (Kapitał Tier I= kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	6 152		6 153
12.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0		0
13.	Kapitał Tier II	0		0
14.	Łączny kapitał (łączny kapitał=	6 152		6 153

	kapitał Tier I + kapitał Tier II)			
15.	Aktywa ważone ryzykiem	13 210		13 210
Współczynniki i bufor kapitalowe				
16.	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	46,57%	art. 92 ust. 2 lit. a), art. 465	11,50%
17.	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	46,57%	art. 92 ust. 2 lit. b), art. 465	11,50%
18.	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	46,57%	art. 92 ust. 2 lit. c)	13,50%
19.	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko.	5,50%	Dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych art. 128, 129, 130	5,50%
20.	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,50%		2,50%
21.	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,00%		0,00%
22.	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3,00%		3,00%
23.	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	-		-
24.	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (ważony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	46,57%		46,58%

Bank w 2019 roku nie dokonywał sekurytyzacji aktywów – **(art. 449 ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne).**

Bank zgodnie z art. 127 ustawy Prawo bankowe i Uchwałą Komisji Nadzoru Finansowego w sprawie funduszy własnych banku, utrzymywał na koniec 2019 roku fundusze własne na poziomie 6 152 tys. zł (bez uwzględnienia funduszu udziałowego wpłaconego po 28.06.2013r) i na poziomie 6 153 tys. zł (z uwzględnieniem 3 udziałów w kwocie 900 zł.

wpłaconych po 28.06.2013 r. i funduszu z aktualizacji wyceny) pozwalającym pokryć sumę wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

VI. Adekwatność kapitałowa – Wymogi kapitałowe – art. 438 i bufory kapitałowe – art. 440

VI.1. Opis metody stosowanej do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku.

Bank oblicza wewnętrzne wymogi kapitałowe jako sumę wymogów minimalnych wyliczanych na podstawie zapisów „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Suchowoli” na ryzyka wymienione w Rozporządzeniu UE oraz wymogów dodatkowych wyliczonych na ryzyka ujęte w Dyrektywie UE, które zostały uznane przez Bank za istotne.

Wyliczanie wewnętrznego współczynnika wypłacalności, uwzględniającego łącznie wymogi minimalne oraz dodatkowe zapewnia agregację łącznej kwoty kapitału.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego Bank jest obowiązany posiadać fundusze własne, dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności. Miarą dostosowania wielkości funduszy własnych do skali i poziomu ryzyka prowadzonej działalności są współczynniki kapitałowe wyliczane na podstawie Rozporządzenia UE i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Bank wylicza współczynnik kapitału podstawowego Tier I, współczynnik kapitału Tier I oraz łączny współczynnik kapitałowy.

Minimalne wymogi kapitałowe w Banku obliczane na podstawie Rozporządzenia UE wg stanu na dzień 31.12.2019 r. zostały zachowane.

Bank oblicza wymóg kapitałowy w układzie miesięcznym według zasad określonych przez instytucję nadzorczą w ramach Filaru I, i w układzie kwartalnym w ramach Filaru II.

W ramach Filaru I Bank ocenia czy minimalne wymogi kapitałowe w pełni pokrywają ryzyka zidentyfikowane w procesie oceny adekwatności kapitałowej, obliczone na podstawie Rozporządzenia UE obejmujące:

- 1) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego – z zastosowaniem metody standardowej,
- 2) wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia progu koncentracji kapitałowej,
- 3) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – wg metody wskaźnika bazowego,
- 4) wymóg z tytułu przekroczenia koncentracji zaangażowań.

Dodatkowe wymogi kapitałowe w Banku obejmują ryzyka uznane za istotne dla Banku wymienione w Dyrektywie UE nie ujęte w Filarze I, tj.:

1. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej,
2. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności,
3. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego,
4. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka biznesowego, będącego pochodną pozostałych ryzyk, zarządzane w procesie planowania,
5. wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka wystąpienia warunków skrajnych w zakresie adekwatności kapitałowej.

VI.2. Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyk uznanych w Banku za istotne.

Wymogi kapitałowe Banku na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na 31.12.2019 roku (w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1.	kredytowe (w tym rezydualne, kontrahenta i koncentracji)	868,86
2.	ryzyko operacyjne (w tym ryzyko braku zgodności i ryzyko bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego)	187,97
3.	ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	0
4.	ryzyko biznesowe (w tym wyniku finansowego), będące pochodną pozostałych ryzyk, zarządzanych w procesie planowania	0
5.	ryzyko płynności i finansowania	0
6.	ryzyko kapitałowe (zgodnie z Metodą BION – ryzyko niewypłacalności),	0
7.	ryzyko wystąpienia warunków skrajnych w zakresie adekwatności kapitałowej	0
RAZEM		1 056,83

Bank Spółdzielczy w Suchowoli podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości zarządzania ryzykami i podnoszenia efektywności działalności Banku przy zachowaniu bezpieczeństwa jego działania. Prawidłowy i skuteczny proces zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową pozwoli Bankowi na dynamiczny i bezpieczny rozwój.

Bank Spółdzielczy w Suchowoli przestrzega wymogów kapitałowych, o których mowa w art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Współczynniki kapitałowe wg stanu na dzień 31.12.2019 roku ukształtowały się na następujących poziomach:

- współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 46,57%,
- współczynnik kapitału Tier I – 46,57%,
- całkowity współczynnik kapitałowy – 46,57%.

Współczynniki przyjmują wartości prawidłowe, zgodne z art. 92 Rozporządzenia.

VI.3. Bufory kapitałowe – art. 440 Rozporządzenia

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o *nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym* Bank jest zobowiązany utrzymywać **bufor zabezpieczający** w wysokości 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 Rozporządzenia.

Implementacja bufora zabezpieczającego następuje stopniowo:

- od 01.01.2018 do 31.12.2018 - 1,875%
- od 01.01.2019 - 2,5%.

Na podstawie art. 83 oraz art. 96 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym od dnia 1 stycznia 2016 r. wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP. Wskaźnik w tej wysokości obowiązuje do czasu zmiany jego poziomu przez Ministra Finansów w drodze rozporządzenia.

Od 1 stycznia 2018 r. obowiązuje nowy instrument makroostrożnościowy – bufor ryzyka systemowego (BRS) w wysokości 3%, który ma zastosowanie wobec wszystkich ekspozycji znajdujących się na terenie Polski. Bufor ryzyka systemowego został wprowadzony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 września 2017 r. (Dz.U.2017 poz.1776).

Bufor ryzyka systemowego służy zapobieganiu i ograniczaniu długoterminowego niecyklicznego ryzyka systemowego, które może spowodować negatywne konsekwencje dla systemu finansowego i gospodarki kraju.

Celem wprowadzenia BRS w Polsce jest zapewnienie zachowania odporności banków na negatywne zjawiska dzięki utrzymywaniu przez nie odpowiednich poziomów kapitałów. Z kolei konieczność utrzymania wysokich poziomów zasobów kapitałowych w systemie bankowym wynika z ryzyka systemowego związanego z sytuacją w otoczeniu polskiej gospodarki i możliwością wystąpienia negatywnych zjawisk szokowych o charakterze zewnętrznym.

W 2019 roku Bank utrzymywał bufor kapitałowe w ramach przyjętych limitów.

Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego – art. 441 – Nie dotyczy. Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

VI.4. Ekspozycja na ryzyko kontrahenta – art. 439

Nie dotyczy. Bank nie posiada portfela handlowego.

VII. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega on jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawienia dla potrzeb finansowania).

Nie dotyczy. Bank nie dokonuje operacji zabezpieczonych instrumentami finansowymi.

VIII. Korzystanie z ECAI – art. 444

Nie dotyczy. Bank na dzień 31.12.2019 r. nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

IX. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445

Nie dotyczy.

X. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452

Nie dotyczy. Bank nie stosuje metody IRB.

XI. Informacja o wartość płatności związanych z zatrudnieniem i z zakończeniem stosunku zatrudnienia dokonanych w danym roku obrotowym oraz informacja o ilości osób otrzymujących takie wynagrodzenie:

W 2019 roku zatrudniono 2 nowych pracowników. Z dniem 31.12.2019 roku rozwiązano dwie umowy zlecenia oraz rozwiązano jedną umowę o pracę z jednym z pracowników (który osiągnął wiek emerytalny), którą ponownie zatrudniono. Dnia 27.08.2019 r. jedna z pracownic wróciła z urlopu rodzicielskiego, a 21.12.2019 r. jedna pracownica poszła na urlop macierzyński.

W 2019 roku dokonywano jednej wypłaty z tytułu odprawy emerytalnej w wysokości 3,4 tys. zł.

XII. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450:

Zasady te w Banku w 2019 roku określała „Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Suchowoli” (w załączeniu).

Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2019 roku jeden raz.

Z uwagi na skalę działalności Banku nie powoływano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń.

Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

W 2019 roku w Banku Spółdzielczym w Suchowoli obowiązywały zasady ustalania wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka. Osoby zajmujące w Banku stanowiska kierownicze (istotne) w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz

szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz uchwały 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) to Członkowie Zarządu i Członkowie Rady Nadzorczej. Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 UE do stanowisk istotnych nie zalicz się innych stanowisk.

Informacją dotyczącą polityki wynagrodzeń zostali objęci Członkowie Zarządu. W skład Zarządu wg stanu na dzień 31.12.2019 r. wchodziły 3 osoby. Dwie osoby są zatrudnione na umowę o pracę. Jeden z Członków Zarządu pełni funkcję społecznie.

W Banku Spółdzielczym w Suchowoli na dzień 31.12.2019 r. stanowiska kierownicze to:

- Prezes Zarządu,
- Wiceprezes Zarządu – Główny Księgowy,
- Członek Zarządu.

Zmienne składniki wynagrodzeń obejmują premie uznaniowe przyznawane Członkom Zarządu przez Radę Nadzorczą.

Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala zgromadzenie Przedstawicieli. Rada Nadzorcza otrzymuje tylko stałe składniki wynagradzania.

Bank nie stosuje polityki odraczania płatności i wynagrodzenia w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.

Żaden z Członków Zarządu w 2019 r. nie otrzymał wynagrodzenia wysokości co najmniej 1 mln EUR.

W trakcie roku 2019 nastąpiły 3 zmiany w składzie Zarządu:

- 1) od dnia 01.01.2019 r. do dnia 15.05.2019 r. skład osobowy Zarządu prezentował się następująco:

- Prezes Zarządu – Henryk Turel
- Wiceprezes Zarządu – Bogusława Żurkowska
- Członek Zarządu – Antoni Jan Żadziłko

2) od dnia 16.05.2019 r. do dnia 31.08.2019 r. skład osobowy Zarządu prezentował się następująco:

- Prezes Zarządu – Bogusława Żurkowska
- Wiceprezes Zarządu – Magdalena Kuczynko
- Członek Zarządu – Antoni Jan Żadziłko

3) od dnia 01.09.2019 r. do dnia 31.12.2019 r. skład osobowy Zarządu prezentował się następująco:

- Prezes Zarządu – Bogusława Żurkowska
- Wiceprezes Zarządu – Magdalena Kuczynko
- Członek Zarządu – Henryk Turel

Informacja ilościowa (w tys. zł) za rok 2019. w zakresie składników wynagradzania stanowisk kierowniczych w podziale na stałe i zmienne składniki przedstawia się następująco:

Stanowiska kierownicze	Wynagrodzenie zasadnicze	Premie uznaniowe wypłacone	Premie uznaniowe odroczone	Płatności związane z podjęciem zatrudnienia i z zakończeniem stosunku zatrudnienia
Prezes Zarządu	118	0	0	0
Wiceprezes Zarządu	78	0	0	0
Członek Zarządu	4	0	0	0
Łącznie	200	0	0	0

XIII. Informacje ujawniane zgodnie z ustawą Prawo bankowe:

XIII.1. Stosowane stawki oprocentowania środków na rachunkach bankowych, kredytów i pożyczek.

Stosowane stawki oprocentowania środków na rachunkach bankowych, kredytów i pożyczek zamieszczone są w stanowiącej załącznik do niniejszej Informacji „Taryfie opłat i prowizji bankowych Banku Spółdzielczego w Suchowoli” oraz „Tabeli oprocentowania rachunków i lokat w Banku Spółdzielczym w Suchowoli”.

XIII 2. Stosowane stawki prowizji i wysokość pobieranych opłat.

Stosowane stawki prowizji i wysokość pobieranych opłat zamieszczone są w stanowiącej załącznik do niniejszej Informacji „Taryfie opłat i prowizji bankowych Banku Spółdzielczego w Suchowoli”.

XIII.3. Terminy kapitalizacji odsetek.

Na rachunkach bieżących prowadzonych w Banku kapitalizacja odsetek odbywa się raz w roku, natomiast kapitalizacja odsetek na rachunkach depozytów terminowych odbywa się zgodnie z zawartymi umowami o prowadzenie rachunków.

XIII.4. Stosowane kursy walutowe.

Bank prowadzi rachunki Bankowe w walucie PLN.

XIII.5. Bilans z opinią biegłego rewidenta za ostatni okres podlegający badaniu.

Bilans z opinią biegłego rewidenta za ostatni okres podlegający badaniu stanowi załącznik do niniejszej Informacji.

XIII.6. Podstawowe wskaźniki finansowe Banku według stanu na dzień 31.12.2019 r.

	Podstawowe wskaźniki finansowe	Poziom wskaźnika (w %)
1.	ROE – wskaźnik rentowności kapitałów	3,92%
2.	ROA - wskaźnik zwrotu na aktywach	0,55%

Niniejszy dokument przyjęto Uchwałą Zarządu Banku Nr 34/BS/2020 z dnia 08.07.2020 r.

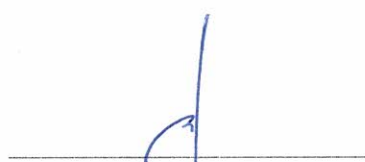
Suchowola, dn. 08.07.2020 r.

Zarząd Banku

Bogusława Żurkowska
Prezes Zarządu

Magdalena Kuczynko
Wiceprezes Zarządu

Henryk Turel
Członek Zarządu

Oświadczenie Zarządu Banku

Zarząd Banku Spółdzielczego w Suchowoli w związku z art. 435 ust. 1 lit. e) Rozporządzenia CRR oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Zarząd Banku

<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Stanowisko/funkcja</i>	<i>Podpis</i>
Bogusława Żurkowska	Prezes Zarządu	
Magdalena Kuczynko	Wiceprezes Zarządu	
Henryk Turel	Członek Zarządu	

Suchowola, dn. 08.07.2020 r.

Bank Spółdzielczy w Suchowoli

Oświadczenie Rady Nadzorczej Banku

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Suchowoli w związku z art. 435 ust. 1 lit. e) Rozporządzenia CRR oświadcza, że ustalenia opisane w Ujawnieniu są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Rada Nadzorcza Banku

<i>Imię i nazwisko</i>	<i>Funkcja</i>	<i>Podpis</i>
Puchlik Teresa	Przewodniczący	
Kłoczko Arkadiusz	Z-ca Przewodniczącego	
Oleński Antoni	Sekretarz	
Kiszło Zenon	Członek	
Lipski Stanisław	Członek	

Suchowola, dn. 29.05.2020 r.